

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatvs De Superstitionibus, Contra Maleficia Sev
Sortilegia Qvae Hodie vigent in orbe terrarum**

Arles y Andosilla, Martin de

Romæ, 1559

Quod damnabilis & igni tradendus est quidam libellus coniuratorius: qui in aliquibus Ecclesiis reperitur propter verba suspecta & manifesta mandacia qu[a]e in eo contine[n]tur & appare[n]t.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29941

TRACTATVS

Quod dannabilis & igni tradendus
est quidam libellus coniuratorius; qui in
aliquibus Ecclesiis reperitur propter
verba suspecta & manifesta manda
cia quę in eo continetur
& apparēt.

EX supradictis videtur etiam dam-
nabilis & igni tradendus libellus
quidam cōiuratorius contra tem-
pestates cum suis similibus si reperiantur
quem ego penes me habeo repertum in
quadam paſtrochia visitationis meę qui
incipit sic. In nomine domini nostri Iesu
Christi ad saluādū fruct⁹ terre Christi
Christi: sed fortiter descendisti ad
terram &c. Nam revera inter bonas in
uocationes plurima continet verba su-
specta & scandalosa: & ad inuocatio-
nem dēmonū expressam vel subintelle-
ctam pertinentia contra primam condi-
tionem superius positam per sanctū Tho-
mam: verba obscura suspecta & ignota

DE SUPERSTITIONIBVS. ••

contra secundam: verba etiam continen-
tia falsitatem contra tertiam: & sic de a-
liis: quibus superstitionibus & mendacibus
ferè totus hic libellus plenus est. Nam
in secundo folio dicitur. Dominus dicit.
pax in celo: pax in terra: pax sit in isto: al-
leon: irastem: drachon: salus tibi Deus
magnus: Deus mirabilis: & infra. Con-
iuro te: aligo te per eñlim: per olin: & per
sabaoan: per eñlion: per adonay: per alle-
luya: per tanti: per archabulon: per te-
tragrammaton: per mare: per mudū: per
crura: per tibias: &c. & infra. Sed s̄tis
alligati & constricti per ista sancta nomi-
na Dei Alleluya: hir: eñlli: habet: sat: mi: si
li: gię: adrotii gūdi: tat: chamiteram: dā:
yrida: fat: sathan. de lxx. Deus Agnus.
omnipotens. Iesus Christus. aquila &c.
Nūc autem oro quid sibi volūt ista nomi-
na alleon: irasten: & drachon: & sathan
&c. Inter nomen benedictū Iesum &
adonay & tetragrammaton. Nam se-
cūdum Apostolū. ii. ad Chorin. vi. Non

TRACTATVS

est communicatio lucis ad tenebras : & Christi ad belial. Nonne sathanas transfigurat se in Angelū lucis : ut dicitur.ii. ad Chor.xi. Sunt & alia nomina in hoc libello longe obscuriora & suspectiora quæ scribere omitto properans ad falsitatem quandam & manifestam superstitionem circa finem libri: ut dicit sic. Coniuro te fabella quæ faciem habes mulieris & renes piscis : caput tenens in nube & pedes in mari septem ventos baiulas: de monibus imperas. Adiuro te fabella per ista nomina per balestacos: per ariona. & adiuro vos ductores ventorum per Deum patrem &c. & infra. Sabella fabella alta & excelsa: ventum validum contra illas quas de terminis nostris eiiciat. Ex quibus patet quod non solum ex verbis istis ignorantis timendum est in hoc tractatu esse multa suspecta & scandalosa verba. Verum etiam ex invocatione huius monstri fabella apparere multa falsa & superstitionis: immo perniciose & piarum au-

DE SUPERSTITIONIBVS. 31

rum offensiva, ut enim dicit Aug. in libro contra mendacium: maxime pernitosum est quod sit in his que ad Christianam Religionem pertinet. est autem mendacium cum aliquis exterius significet contrarium veritati. est autem contrarium veritati adiurare fabellam: veritati inquit non solum physice: sed etiam theologicę: physice patet. Nam nihil tali reperiri potest inter res naturales que sub certis generibus & speciebus determinatis continentur. Nam secundum philoso. ii. de anima. Omnia natura constantium positus est terminus & ratio magnitudinis & augmenti: & hoc ab anima. Vnde cum vnumquodque animalium habeat suam propriam speciem & quantitatem & operationem. Si ergo istud monstrum habeat caput in nubibus: & pedes in mari: attingat à mari usq; ad nubes: ergo non connumerabitur iter res naturales per regulam supradictam. Repugnat etiam.

TRACTATVS

veritati theologicę tale quid esse : quia
omnia creata in rerū natura à Deo cre-
ata sunt & in quantum hęc sunt bona.
Gen.i. Vedit Deus cūq; ta quę fecerat & e-
rant valde bona. Ratio autē boni consi-
stit in modo specie & ordine quę per-
tinent ad rationem cuiuslibet speciei ; vt
dicit sctūs Thom.i.parte,q.viii,ar.v.per
modū autem significatur determinatio
sive commēsuratio principiorū sive ma-
teriarium seu efficientium ipsam . ipsa
autem forma significatur per speciem ;
quia per formam vnūquodq; in specie
constituitur ; ad formam autem conse-
quitur inclinatio ad finem aut ad actio-
nem ; aut ad aliquid huiusmodi ; & hoc
pertinet ad ordinem. Vnde ratio boni
secūdū quod consistit in perfectione con-
sistit etiam in modo specie & ordine,i.
res inquam est perfecta & bona & à Deo
creata & naturalis sive corporea requi-
ritur quod habeat principia essentia.i.
materiam determinatam in ordine ad
formam

formam determinatam quę dat esse rei
& per quam ponatur indeterminata spe-
cie: & per consequens habeat propriam
operationem: sed nil eorum est in hoc
monstro sabella: ergo in eo nullū bonū
est: & per consequens non est à Deo.
Patet quia in eadem quęstione ut indu-
cit beatus Thomas Augustinum in libro
de natura boni: hęc tria modus/species:
& ordō/tanquam generalia bona sunt ī
rebus à Deo factis: quod hęc tria vbi ma-
gna sunt magna bona sunt, vbi parua sūt
parua bona sunt. vbi nulla nullū bonū
est: ergo à Deo non est tale monstrum
in rebus naturalibus: sed nec erit Deus
vel Angelus: non Deus: quia nephās est
Deo tales formas attribuere: quia Deus
spiritus est. Io. iii. 4. Cum ergo blasphe-
mū sit attribuere Deo talem effigiem:
non ergo esset in spiritu & veritate in-
uocare Deum: sed in manifesta falsitate.
Sed neq; Angelus bonus potest esse sa-
bella: quia nihil monstruosum est in eo:

TRACTATVS

sed totus pulcherrimus & in naturalibus & in gratuitis. Nec vñquam ad suam operationem legitur accepisse tales formas monstruosas: ergo relinquitur quod talis inuocatio sit ad principem dēmonū: quia etiam dēmonibus potest imperare: vt dicit magister in. ii. seminarū. dist. vi. c. iii. quamdiu inquit durat mūdus: Angeli Angelis dēmones dēmōnibus: homines hominibus p̄funt. Relinquitur ergo quod tam ex parte nominū ignotorū quam ex falsitate inuocationis huius libellę cū ista nomina sint suspecta & scandalosa & secūdū Chrysostomū euitanda & cauenda. quod vbi cūq; similis libellus coniurationis reperiatur est iure damnandus & igni tradendus tanquam superstitosus suspectus & scandalosus: quod si reperiantur talia nomina in H̄ebraicis nominibus veri Christiani non utimur talibus terminis in Ecclesia. Immo magis est suspicandū cū & ipsi H̄ebrei neplandi & ma-

lesici ut plurimū sint & non solum ipsi :
sed & quidam noui Christiani ex ipsis
ad fidem conuersi pro magna parte in
Hispania infideles heretici & apostate à
fide nostris temporibus reperti sunt.
Non enim desunt nobis coniuria sancta
& honesta & catholica, approbata per
consilia prouincialia & synodalia : qua-
lia sunt in nostra diœcesi absq; suspicio-
ne aliqua : in quibus nihil continetur
nisi sanctū & catholicū. Neque in eis
vnū nomen reperitur ignotū : sed in-
uocatio solum sanctissime trinitatis &
sanctorum. Neque obstat si aliquando
iuocetur nomen trinitatis & misce-
antur aliqua nomina sancta inter istas
superstitiones : quia etiam frequenter
multa iueniētur obseruari i artib⁹ magi-
cis & sortilegis & superstitionibus que
sunt sc̄a & hōesta : vt ieunare : castū effici
cere Pater. no. & Euāgeliū : quia vt dicit
Ioā. gerson i suo prologo astrologiæ the-
ologizat̄ quod superstitione tāto peior est

TRACTATVS

quanto plura miscentur bona : quoniam vnde deberet honorari Deus : honoratur diabolus .

Quod superstitiones suspectae & scandaloſe sunt quedam/cedule sine nomine nūcupate : datē quibudam superstitionis quarū forma ponitur.

Similiter superstitiones & ſpectre & scandaloſe sunt quedam/cedule ſine nomine appellatę que dantur à quibusdam superstitionis de quibus aliquę peruenérunt ad manus meas sub hac serie † on † coriſcion † matatron Caladafō : Corobam : Ozcozo : Vriel : vriel : Yosiel : yosiel : Michael : Azariel : Raphael : Daniel : Ya : Ya : Vba : Adonay : Sabaoth : Heloim : & ſimilia : & ratio eſt primo propter auctoritatem Chrysostomi dicentis quod non debemus uti nominibus ignotis : quia talia metuenda ſunt : ne ſub illis ſit aliquod supersticio-